

ZHRNUTIE

Slovenská Republika – Spravodlivosť a vnútorné záležitosti (2)

Monitorovacia správa č.: M/SR/JHA/06013, vydaná 31. októbra 2006
Priebežná hodnotiaci správa č. R/SK/TF/JHA/07.001

Predkladané zhrnutie pokrýva pomoc z prostriedkov Prechodného fondu v rámci nasledovných programov/komponentov:

- Spravodlivosť a prokuratúra
- Boj proti drogám a korupcii
- Riadenie schengenskej hranice

A) Ciele a rozsah hodnotenia

Cieľom tohto priebežného hodnotenia je zhodnotiť pomoc z prostriedkov Prechodného fondu v SR v rámci sektora Spravodlivosť a vnútorné záležitosti. Podpora EÚ SR bola zameraná na oblasť justície a prokuratúry, boja proti drogám a korupcii a na riadenie schengenských hraníc, s celkovou alokáciou viac ako 5,6 milióna EUR na roky 2004 a 2005 (v hodnotenom súbore neboli projekty 2006), vrátane spolufinancovania. Za účelom hodnotenia bolo použitých päť štandardných kritérií, menovite relevantnosť, hospodárnosť, efektívnosť, trvalá udržateľnosť a dopad¹.

B) Výsledky hodnotenia

Pomoc z prostriedkov Prechodného fondu v sektore Spravodlivosť a vnútorné záležitosti je *relevantná* i z ex-post pohľadu. Pomoc pokrýva veľa prioritných oblastí, ako napríklad boj proti drogám.

Hlavnou prioritou zostáva implementácia schengenského *acquis*. Pre väčšinu projektov existujú príslušné strategické dokumenty a ich aktualizácie, ako napríklad Schengenský akčný plán. Nová vláda má tiež v úmysle aktualizovať národný program boja proti korupcii, s ponechaním dôležitej koordinačnej úlohy Úradu vlády v tejto oblasti. Následne boli nedávno uskutočnené kroky na finalizáciu projektovej dokumentácie projektu 2005 Boj proti korupcii. Pre mnoho hodnotených projektov twining, vrátane jeho zjednodušenej formy fungoval dobre, ako napríklad pre 2005 Schengen. Veľa projektov podporuje progresívne oblasti pomoci, napríklad s pomocou informačných technológií by mali byť skrátené súdne procesy alebo by mali byť dosiahnuté významné časové úspory pri riešení korupčných prípadov. Zdá sa, že riadiace výbory pracujú dobre pre väčšinu hodnotených projektov, ako napríklad 2004 Boj proti drogám alebo 2004 Prokuratúra, z dôvodu ich vyváženého zastúpenia a dostatočnej

¹ *Relevantnosť* sa týka návrhu projektu a rozsahu do akého cieľa zodpovedajú skutočným potrebám. *Hospodárnosť*, ako dobre boli pomocou aktivít vstupy premenené na výstupy. *Efektívnosť* hodnotí, či bol dosiahnutý účel projektu. *Trvaloudržateľnosť* hodnotí, či výsledky projektu budú pokračovať aj po skončení externého financovania. *Dopad* popisuje vzťah medzi účelom projektu a celkovými cieľmi.

rozhodovacej právomoci na riešenie problémov počas realizácie projektov. Na druhej strane nesplnené predpoklady, ako napríklad pri projekte 2004 Schengen prijať Národný plán na ochranu hraníc spôsobil problémy pri realizácii projektových výstupov v neskoršej fáze implementácie.

Hospodárnosť hodnoteného sektora vykazuje zmiešané výsledky. Pred-implementačná fáza mnohých projektov trpela známymi oneskoreniami, ako napríklad nedostatok paralelného kontrahovania projektov 2004 a 2005. V porovnaní s minulým hodnotením, iba niektoré projekty 2004 postúpili v implementácii vlastných aktivít a iba jeden projekt 2005 bol nakontrahovaný. Pre ukončené pod-projekty kritérium hospodárnosti vykazuje dobré výsledky, nakoľko všetky naplánované aktivity boli implementované (i keď niekedy za komplikovaných okolností). Technický charakter a požiadavky bezpečnosti pre niektoré projekty, ako napríklad 2004 Vývoj softvéru pre boj proti drogám spôsobili problémy nie len pri príprave technickej dokumentácie, ale viedli aj k prepadnutiu časti fondov pôvodne alokovaných pre Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnútra SR. Napriek podstatným omeškaniam boli nedávno spustené aktivity na prípravu projektu a vytvorenie kapacít pre projekt 2005 Boj proti korupcii. Celková miera kontrahovania a vyplatenia pre sektor, menovite 61 a 39% vykazuje neuspokojivé výsledky. Práca kontraktorov a twiningových partnerov je zvyčajne vysoko hodnotená, v súčasnosti po vstupový poradca pre 2005 Schengen, často poskytuje pro-aktívny transfer know-how Ministerstvu vnútra SR. Zároveň sa zlepšila úroveň poskytovania správ v porovnaní s pomocou v rámci projektu 2004, avšak existuje priestor na zlepšenie v časovom riadení jeho projektu.

Efektívnosť väčšiny implementovaných projektov vykazuje dobré výsledky, obzvlášť pre pod-program 2004, kde môžeme podať správu o konkrétnych efektoch zo zjednodušeného twingu pre Justičnú akadémiu, kde bol poskytnutý komplexný tréning pre pracovníkov spravodlivosti a školiteľov Justičnej akadémie; z projektu Mediácie pri zvyšovaní povedomia o mediácii s dosahom na 2 000 ľudí, z Prokuratúry pri vylepšení informačného systému pre Generálnu prokuratúru, alebo z Boja proti drogám pomocou viac ako 50 aktivít na podporu implementácie Národného programu boja proti drogám. Pomoc 2004 Schengen tiež priniesla niektoré hmatateľné výsledky, ako napríklad v boji proti falšovaniu dokladov a vstupy do Schengenského akčného plánu a budúceho Národného plánu na ochranu hraníc v oblasti vnútornej hranice. Projekt 2005 Schengen priniesol tiež niektoré prvé výsledky, ako napríklad audit Sobraniec a právnu štúdiu o nelegálnom prísťahovalectve a prekročení hranice. Predpovede implementácie projektov 2005 sú väčšinou pozitívne a sú založené zväčša na ich projektových návrhoch.

Trvalá udržateľnosť sa zdá byť zabezpečená pre ukončené projekty, ako napríklad 2004 Justičná akadémia, nakoľko tréningový program Akadémie, ktorý teraz obsahuje aj semináre o práve EÚ je opakovaním školenia poskytnutého v rámci pomoci Prechodného fondu; rovnako pokračuje spolupráca medzi twiningovými partnermi. 2004 Mediácia sa teší záväzku vrcholných pracovníkov Ministerstva spravodlivosti SR pokračovať s mediačnými aktivitami, čo zároveň prispieva k trvalej udržateľnosti projektu, nakoľko aktivity na zvyšovanie povedomia si vyžadujú stálu pozornosť. Predpovede trvalej udržateľnosti projektu 2004 Boj proti drogám sú tiež pozitívne tiež z dôvodu nových plánov na zachovanie pozícií regionálnych drogových koordinátorov, avšak meranie trvalej udržateľnosti "soft" oblastí podpory zostáva komplikovanou. Dobré predpoklady trvalej udržateľnosti existujú aj pre prioritnú oblasť, menovite Schengen.

Môžeme predpovedať, že väčšina projektov Prechodného fondu prispeje k splneniu ich programových cieľov a následne bude mať pozitívny *dopad*, aj z dôvodu ich značne širokej definície, ako napríklad projekt 2004 Justícia. Široký záber mnohých projektov, ako napríklad v oblasti propagácie mediácie alebo arbitráže s tisíckami účastníkov má potenciál zvýšiť povedomie o vybraných otázkach, avšak celý proces zmeny kultúry myslenia si bude vyžadovať dlhší čas. Rovnako masívny dosah asi 300 priamych účastníkov projektu 2004 Boj proti drogám oprávňuje pozitívne hodnotenie dopadu. Potencionálny dopad pomoci 2004 Prokuratúra závisí od prekonania vnútornému odporu proti zmenám a tiež postupu vývoja komplementárneho informačného systému ostatných orgánov činných v trestnom konaní. 2005 Boj proti korupcii, keď bude úspešne implementovaný, bude mať určite dopad na účinnejší a viac špecializovaný boj proti korupcii. Rovnako Boj proti korupcii medzi príslušníkmi polície by mal mať konkrétny dopad, napríklad v značnej redukcii času potrebného na riešenie korupčných prípadov.

C) Odporúčania a ohodnotenie

Vedúci projektu/Vyšší programový pracovník (VPP) / Odbor koordinácie predvstupových fondov a bilaterálnej spolupráce (OKPFBS)

Vedúci projektu v spolupráci s VPP (ktorý má byť menovaný) a OKPFBS by mal iniciovať ustanovenie riadiaceho výboru pre projekt 2005 Boj proti korupcii. Riadiaci výbor by mal pomôcť v riešení komplexných prierezových problémov, riadiť prípravu projektovej dokumentácie, urýchliť proces, zabrániť ďalším omeškaniam a zabezpečiť dostatočnú absorpčnú kapacitu, záväzok a podporu od všetkých zainteresovaných.

OKPFBS/Odbor OLAF-u & Boja proti korupcii

OKPFBS v spolupráci s novým odborom OLAF-u a boja proti korupcii by mali urýchlene nominovať VPP pre projekt 2005 Boj proti korupcii. Nominácia je podstatná pre prípravu a implementáciu projektu.

Odbor OLAF-u & Boja proti korupcii

Nový odbor OLAF-u & Boja proti korupcii by mal posilniť počet pracovníkov časti Boja proti korupcii profesionálmi s daným vzdelaním a praxou. Súčasný personálne obsadenie pozostáva z dvoch expertov, z ktorých jeden sa venuje riadeniu a koordinácii projektu.

Vedúci projektu/VPP/ Centrálna finančná a kontrakčná jednotka (CFKJ)

Vedúci projektu v úzkej spolupráci s budúcim VPP a CFKJ by mali urýchliť process prípravy dokumentácie pre projekt 2005 Boj proti korupcii. Úzka, rýchla a flexibilná spolupráca všetkých zainteresovaných strán je podstatná pre úspešnú prípravu a nakontrahovanie tohto komplexného projektu načas, t.zn. pred 15. decembrom 2007.

Po vstupový poradca pre Schengen

Po vstupový poradca pre projekt 2005 Schengen by mal aktualizovať pracovný plán na základe politických reformných rozhodnutí o Schengene a mal by zapracovať oneskorenia komponentov 1, 4 a 5. Aktualizácia je podmienená Plánom Projektu (Master Plan), pripraveným slovenskou stranou, ktorý by mal zlepšiť pripravenosť Slovenskej republiky na Schengen v slabých oblastiach, definovanými hodnotiacou komisiou pre Schengen z októbra 2006. Tento projekt bol určený pomôcť v procese eliminácie slabých stránok.

Po vstupový poradca pre Schengen /Vedúci projektu

Po vstupový poradca pre projekt 2005 Schengen by mal v spolupráci s vedúcim projektu zlepšiť časové riadenie projektu pomocou podrobného monitoringu postupu v oblasti Schengenu aby sa zabránilo ďalším oneskoreniam. Okrem toho by mal preveriť záväzok mladšieho rakúskeho twiningového partnera a Ministerstva zahraničných vecí spolupracovať na projekte (komponenty 4 a 5) a dohodnúť s nimi podrobný akčný plán.

Hodnotenie

Projekt	Relevantnosť	Hospodárnosť	Efektívnosť	Trvalá udržateľnosť	Dopad	Slovné hodnotenie
Spravodlivosť a prokuratúra						
2004/016-764.03.01 Spravodlivosť	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.03.01 Justičná akadémia	1	0	1	0	0	0
2004/016-764.08.03 UIBF 2004 Prokuratúra	1	1	1	0	0	S
2005/017-464.08.01 UIBF 2005 Školenie sudcov	0	1	1	1	1	S
Boj proti drogám a korupcii						
2004/016-764.03.02 Boj proti drogám	1	0	1	1	1	S
2005/017-464.03.03 Boj proti korupcii	1	-1	0	0	0	0
2005/017-464.03.04 Boj proti korupcii	1	0	1	0	0	0
Riadenie schengenských hraníc						
2004/016-764.08.03 Schengen	1	0	0	1	1	S
2005/017-464.03.01 Schengen	2	-1	0	0	0	0
Spolu za sektor SVZ	1	0	1	1	1	S

Nedostatočné	Slabé	Dostatočné/ Adekvátne, alebo hodnotenie nebolo možné	Dobré	Výborné
-2	-1	0	+1	+2

Veľmi neuspokojivé	Neuspokojivé	Nebolo možné hodnotenie	Uspokojivé	Veľmi uspokojivé
HU	U	N/A	S	HS

